

Työ- ja elinkeinoministeriö
Neuvotteleva virkamies
Liisa Lundelin-Nuortio

Liite 1
Muistio
6.2.2025

Valtioneuvoston asetus teollisuuden tuotantoprosessien vähähiilistämisen ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen edistämiseen myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksella teollisuuden tuotantoprosessien vähähiilistämisen ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen edistämiseen myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (2/2025) liitteeseen lisättäisiin uusi kohta 6. Liitteen kohdassa 6 lueteltaisiin ne aurinkopaneelien valmistuksessa käytettävät keskeiset komponentit, joiden tuotantoa koskeviin investointeihin voitaisiin myöntää asetuksen 3 luvussa tarkoitettua valtionavustusta ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen kannalta strategisilla aloilla.

Euroopan komissio on 13.1.2025 antamallaan päätöksellä (C(2025) 44 final) päättänyt korjata 13.12.2024 antamaansa päätöstä (C(2024) 8812 final), jolla komissio hyväksyi asetuksen tarkoittaman valtioneuvoston sisämarkkinoille soveltuvaksi. Korjauksella aurinkopaneelien tuotannon keskeiset komponentit on lisätty päätöksen alaviitteeseen 24. Komission antamalla korjaavalla päätöksellä ei ole vaikutusta komission tekemään asetuksen tarkoittaman tukiohjelman sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiin.

1. Asian tausta, asetuksenantovaltuus ja keskeiset ehdotukset

Valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella (2/2025; *asetus*) säädetään teollisuuden tuotantoprosessien vähähiilistämisen ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen edistämiseen myönnettävästä avustuksesta. Euroopan komissio hyväksyi 13.12.2024 antamallaan päätöksellä (C(2024) 8812 final) asetuksen tarkoittaman valtioneuvoston sisämarkkinoille soveltuvaksi. Asetus oli tämän jälkeen tarpeen saattaa voimaan ja investointitukiohjelman täytäntöönpano aloittaa mahdollisimman pian. Asetus tuli voimaan 13.1.2025.

Asetuksen mukainen valtionavustus voi komission valtioneuvoston päätöksen mukaisesti kohdistua muun ohella ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen kannalta olennaisten laitteistojen (akut, aurinkopaneelit, tuuliturbiinit, lämpöpumput, elektrolyysilaitteet sekä hiilidioksidin talteenotto-, hyödyntämis-, ja varastointilaitteet) valmistukseen suoraan tarkoitettujen ja ensisijaisesti siinä käytettävien keskeisten komponenttien tuotantoa koskeviin investointeihin. Komission 13.12.2024 antaman valtioneuvoston päätöksen alaviitteessä 24 luetellaan keskeiset komponentit, joiden tuotantoon tukiohjelmasta voidaan myöntää valtionavustusta. Komission päätöksen sisältämä luettelo on luonteeltaan tyhjentyvä. Asetuksen 15 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuista keskeisistä komponenteista säädetään komission päätöksen alaviitettä 24 vastaavasti asetuksen liitteessä.

Komission teknisluonteisen virheen vuoksi komission 13.12.2024 antaman päätöksen alaviitteen 24 sisältämästä keskeisten komponenttien luettelosta puuttuvat tukiohjelman soveltamisalaan kuuluvat aurinkopaneelien valmistukseen suoraan tarkoitetut ja ensisijaisesti siinä käytettävät keskeiset komponentit, vaikka ne oli asianmukaisesti sisällytetty Suomen komissiolle tekemään valtioneutoilmoitukseen. Aurinkopaneelien keskeisten komponenttien luetteloa ei siten ole voitu sisällyttää asetuksen liitteeseen.

Euroopan komissio on 13.1.2025 antamallaan päätöksellä (C(2025) 44 final) päättänyt korjata 13.12.2024 antamaansa päätöstä (C(2024) 8812 final), jolla komissio hyväksyi asetuksen tarkoittaman valtioneutohjelman sisämarkkinoille soveltuvaksi. Korjauksella aurinkopaneelien tuotannon keskeiset komponentit on lisätty päätöksen alaviitteeseen 24. Korjauspäätöksellä ei ole vaikutusta komission tekemään asetuksen tarkoittaman tukiohjelman sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiin.

Ehdotettavalla asetuksella asetuksen liitteeseen ehdotetaan siten lisättäväksi Euroopan komission 13.1.2025 antamaan korjaavaan päätökseen sisältyvää luetteloa vastaavasti luettelo niistä aurinkopaneelien valmistukseen suoraan tarkoitetuista ja ensisijaisesti siinä käytettävistä keskeisistä komponenteista, joiden valmistukseen voitaisiin asetuksen perusteella myöntää valtionavustusta.

2. Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Asetusehdotuksesta ei ole pyydetty kirjallisia lausuntoja asian teknisluonteisuuden vuoksi. Asetusluonnos on ollut Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin kommentoitavana.

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa asian kiireellisyyden ja vähäisen merkityksen vuoksi.

3. Vaikutukset

Ehdotettavalla asetuksen liitteen muutoksella määriteltäisiin täsmällisesti ne aurinkopaneelien tuotannon keskeiset komponentit, joiden tuotantoon liittyviin investointihankkeisiin voitaisiin asetuksen perusteella myöntää valtionavustusta. Muutoksella ei ole vaikutusta investointitukiohjelman täytäntöönpanoon valtion vuoden 2025 talousarviossa varattuun avustusvaltuuteen tai valtuuden käytöstä valtiolle aiheutuviin arvioituihin menoihin (momentti 32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen).

4. Säännöskohtaiset perustelut

Liite. Asetuksen liitteeseen lisättäisiin uusi kohta 6, jossa lueteltaisiin 15 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetut aurinkopaneelien tuotannon keskeiset komponentit. Nämä olisivat komission 13.1.2025 antaman valtioneutokipäätökseen (C(2025) 44 final) sisältyvän korjauksen mukaisesti seuraavat: runko, suojalasit, aurinkokennot, monikiteinen pii, piikiteet, kiteenvetoasemat, leikkaussahat ja timanttilangat, metallointitahnat (hopea ja alumiini), aurinkolasi, energianhallintajärjestelmät, perovskiiitikennot, lämmönsäätimet, taajuusmuuttajat, invertterit (vaihtosuuntaajat) sekä puhdistus- ja vaurioidenhavaintemäärjesteimät. Luettelo olisi luonteeltaan tyhjentevä.

5. Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 10.2.2025.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen teollisuuden tuotantoprosessien vähähiilistämisen ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen edistämiseen myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta.

Liite Euroopan komission päätös C(2025) 44 final, SALASSA PIDETTÄVÄ